

Werkvorm Lutherroos

Doelen

Jongeren ontdekken wat belangrijk was voor Luther en hoe hij dat in zijn zegel, de Lutherroos, heeft uitgedrukt.

Jongeren geven op een creatieve manier uiting aan wat zij zelf geloven en waar zij voor staan.

Doelgroep

Jongeren vanaf 12 jaar en ouder.

De werkvorm kan ook met volwassenen gedaan worden.

Tijd

Ca. 45 minuten- 1 uur

Benodigheden

Papier, teken- of verfbenodigheden. Eventueel: tijdschriften met veel afbeeldingen, scharen en lijm.

Beschrijving

Print de Lutherroos uit en deel hem uit of hang hem op. Een duidelijke afbeelding is op internet wel te vinden, bijvoorbeeld [hier](#). Je kunt de afbeelding ook op een Powerpoint-dia laten zien. Leg uit, dat Luther deze roos zelf ontworpen heeft en dat je daarin heel goed kunt zien wat hij gelooft en wat hij belangrijk vindt. Je kunt voor je uitleg de onderstaande tekst – van Luther zelf – gebruiken, of je laat het [filmpje](#) zien.

Vertel ook, dat je hiermee de kern te pakken hebt van de theologie van Martin Luther, namelijk de rechtvaardiging door het geloof. En dat Luther de roos als een zegel gebruikte voor zijn brieven, zo iets als een logo vandaag. Voor de liefhebbers: Luther is bij het ontwerpen van de roos waarschijnlijk geïnspireerd door een [raam in het Augustijnenklooster](#) in Erfurt, waar hij van 1505-1511 als monnik verbleef.

Eventueel kun je de onderdelen waar de Lutherroos uit bestaat op een bord schrijven, en de jongeren vragen tijdens of na het filmpje op te schrijven wat ze betekenen. De onderdelen en betekenissen zijn:

Onderdeel Lutherroos	Betekenis
Zwart kruis	Kleur van de dood, het doet pijn. Maar: kruis houdt ons in leven.
Rood hart	Als je met je hart gelooft, word je rechtvaardig verklaard.
Witte roos	Geloof geeft vreugde, troost en vrede.
Blauw veld	Vreugde als het begin van de hemelse vreugde
Gouden ring	Deze vreugde is kostbaarder dan alle vreugde en alle bezit.

Besprek daarna de uitkomsten met elkaar.

Breng de focus daarna naar de jongeren en stel de vraag, wat zij geloven en waar zij voor staan. Stel zo nodig wat verdiepvragen: heb je misschien een lievelingslied of een Bijbeltekst die heel belangrijk voor je is, hoe denk jij over God, waar word je blij van en wat wil je vanuit je geloof graag doorgeven aan anderen?

Vertel dan, dat het de bedoeling is om net als Luther iets te gaan maken waarmee je uitdrukt wat je gelooft en waar je voor staat. Dat kan via een tekening, via een eigen bewerking van de Lutherroos, via een collage etc. Het kan helpen om eerst een werkstuk van jezelf te laten zien, waarin jij aangeeft wat jij gelooft en waar jij voor staat, als een voorbeeld voor hoe het zou kunnen.

De jongeren gaan vervolgens aan het werk. Bespreek eventueel de werkstukken als ze klaar zijn of hang ze op in je school of kerk.

Tekst Luther over zijn zegel, de Lutherroos

“Het is een merkteken van mijn theologie. Het laat zien wat ik geloof en waar ik voor sta. Het begint in het midden met een zwart kruis. Dat staat in een hart dat zijn natuurlijke kleur heeft, rood. Zo herinner ik mijzelf eraan dat het geloof in de Gekruisigde ons zalig maakt. Want als je met je hart gelooft, word je rechtvaardig verklaard.

En weliswaar is het kruis zwart, dat is de kleur van de dood, en het doet ook pijn, maar het hart houdt wel z'n kleur; het kruis vernietigt onze natuur niet, dat wil zeggen: het doodt ons niet, maar houdt ons juist in leven.

Dit hart moet midden in een witte roos staan, om te laten zien dat het geloof vreugde, troost en vrede geeft. Daarom moet de roos wit zijn, en niet rood; want wit is de kleur van de geesten en alle engelen. Deze roos staat in een hemelsblauw veld, omdat in de Geest en in het geloof deze vreugde het begin is van de toekomstige, hemelse vreugde. Daar leven wij nu al in, en de hoop ervaart haar al, maar de vreugde is nog niet openbaar.

En om dat blauwe veld heen is een gouden ring, omdat deze zaligheid in de hemel eeuwig zal blijven en geen einde heeft, en ook kostbaarder is dan alle vreugde en alle bezit, zoals goud het hoogste en kostbaarste metaal is.”

[WA Brieven 5, 445](#), brief Martin Luther van 8 juli 1530 aan Lazarus Spengler